

STATISTICKÉ INFORMACE

O ZÁSAZÍCH JEDNOTEK POŽÁRNÍ OCHRANY A POŽÁRECH

ZA LEDEN - ZÁŘÍ 2019

I. ZÁSAHY JEDNOTEK POŽÁRNÍ OCHRANY (jednotky PO)

V období od 1. ledna do 30. září 2019 zasahovaly jednotky PO u **104 536** událostí, což je o 10,0 % více než ve stejném období roku 2018. Počet událostí narostl nejvíce u technických havárií.

1. Podíl na celkovém počtu událostí v období leden – září

- Požáry s účastí jednotky PO: 14,2 %.
- Dopravní nehody: 15,7 %.
- Úniky nebezpečných chemických látek: 5,7 %.
- Technické havárie: 57,3 %.
- Radiační havárie a nehody: 0,0 %
- Ostatní mimořádné události: 0,0 %.
- Plané poplachy: 7,1 %.

Z hlediska výskytu událostí nejčastěji zasahovali hasiči v pondělí (19,5 % událostí). Nejméně často zasahovali v sobotu (12,6 % událostí). Podle měsíců patří největší podíl událostí s 14,2 % na březen a nejmenší s 8,8 % na únor.

2. Počet událostí se zásahem jednotek PO

Druh události	2017	2018	2019	Index % 19/18
Požáry s účastí jednotky PO	12 945	15 770	14 808	94
Dopravní nehody	16 174	16 545	16 412	99
Úniky nebezpečných látek	5 503	5 831	5 948	102
z toho „ropných produktů“	3 942	4 196	4 372	104
Technické havárie	46 780	50 021	59 926	120
Radiační havárie a nehody	1	1	4	400
Ostatní mimořádné události	1 064	72	31	43
Plané poplachy	6 273	6 973	7 407	106
UDÁLOSTI CELKEM	88 740	95 213	104 536	110

Poznámka: Do celkového počtu jsou zahrnuty 2 humanitární pomoci ČR do zahraničí a 35 událostí (z toho 24 požárů), k nimž došlo v zahraničí a byly k nim jednotky PO z ČR povolány nebo se jednalo o zásah na obou stranách hranice. Nejčastější zemí bylo Polsko (27x).

Mimořádné události vzniklé následkem škodlivě působících přírodních sil a jevů (včetně počasí), které ohrožují životy, zdraví a majetek nebo životní prostředí a při nichž jednotky PO provádějí záchranné a likvidační práce, jsou evidovány podle převažující činnosti při zásahu a jsou opatřeny specifickým příznakem, který umožňuje sledovat příčinu mimořádné události. Z tohoto pohledu je členění zásahů u událostí vyvolaných negativním působením přírodních sil a jevů (tzv. živelních pohrom) v období leden – září 2019 následující: celkem 23 351 zásahů, z toho 226

u požárů, dále 485 u dopravních nehod, 19 u úniků nebezpečných látek, 22 507 u technických havárií, zejména technických pomoci a 114 u planých poplachů.

Požáry zaznamenaly oproti stejnému období loňského roku pokles o 6 %. Počet požárů klesl převážně v letním období, kdy nedocházelo k tolika požárům v přírodním prostředí, zejména na polích.

Počet **dopravních nehod** likvidovaných jednotkami PO se oproti loňskému období snížil o 1 %. Nejčtenější byly zásahy u dopravních nehod ve Středočeském kraji 2 922 (+219), nejméně zásahů bylo v kraji Karlovarském 499 (+33). Celkově u dopravních nehod jednotky PO bezprostředně zachránily 7 406 osob (-182). Při zásazích se vyskytlo 484 (+15) usmrcených osob a také 12 572 (-825) zraněných osob, jimž v mnoha případech jednotky PO poskytly předlékařskou pomoc.

Při **únicích nebezpečných chemických látek** jsou nejčtenější úniky ropných produktů 4 372 (+176), úniky plynů včetně aerosolů 1 225 (-28), úniky kapalin mimo ropných produktů 255 (-22), pevných látek 16 (-3) a ostatních látek včetně potravinářských produktů 80 (-6). Nejvyšší počet těchto případů byl v kraji Středočeském 826 (+56), nejnižší v kraji Zlínském 202 (-3).

Skupina **technické havárie** zahrnuje technické pomoci 53 596 (+9 275), ostatní pomoci 6 037 (+711), technologické pomoci 292 (-76) a technické havárie 1 (-5). Technické pomoci, které v této skupině převažují, zahrnují události, jako jsou pomoc v nouzi při otvírání uzavřených prostorů, odstraňování překážek na komunikacích, vyprošťování osob, zvířat či předmětů, pomoc ostatním složkám IZS apod. Nejvíce případů je evidováno v Moravskoslezském kraji 7 271 (+932), nejméně případů v Karlovarském kraji 2 260 (+246).

K radiační nehodě či havárii došlo ve sledovaném období ve čtyřech případech. Dne 21. března 2019 v Brně-Kohoutovicích v okrese Brno-město byla nalezena při vyklizení bytu lahvička se 100 g uranyl-magnesium-acetátu, která vykazovala dávkový příkon. Dotyčný předmět byl uložen ve skladu radiologické laboratoře. Dne 27. března 2019 v Ostopovicích v okrese Brno-venkov byla nalezena při vyklizení místa po trestném činu kromě munice, střeliva či chemických látek dále vojenská buzola, která obsahovala radioaktivní prvek Ra-226. Výsledky průzkumu byly telefonicky nahlášeny na styčné místo SÚJB a předmět byl uložen ve skladu radiologické laboratoře. Dne 10. června 2019 v Brně-Veverčí v okrese Brno-město byla nalezena v prostorách Ústavu fyziky materiálů AV ČR, v. v. i. lahvička obsahující sloučeninu uranu. Předmět byl zajištěn a bezpečně uložen pro likvidaci. Dne 30. srpna 2019 v Hulíně v okrese Kroměříž objevil majitel v rodinném domě poškozenou lahvičku s práškem s názvem 238Plu. Na místo byli povoláni zástupci SÚJB. Prášek byl identifikován jako 226Ra a zajištěn do transportní nádoby. Radioaktivní materiál byl dočasně uskladněn v chemické laboratoři.

Ostatní mimořádné události představují zásahy u celkem 31 událostí zejména v souvislosti s ohlášeným nástražným výbušným systémem či události s nálezem podezřelých předmětů a dále také humanitární pomoci Íránu a Řecku.

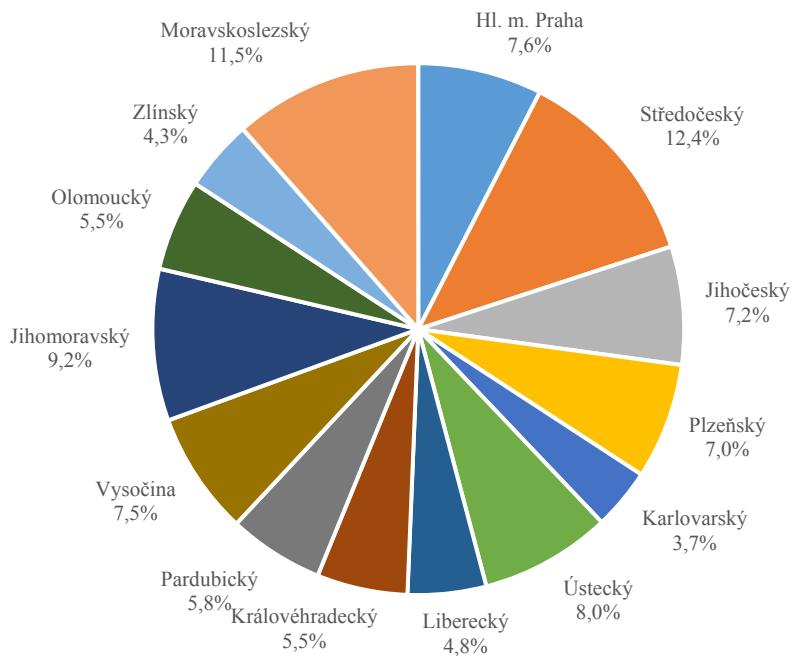
Počet **planých poplachů** se oproti loňskému období zvýšil o 6 %, přičemž jejich podíl na celkovém počtu událostí se snížil o 0,2 %. Z celkového počtu planých poplachů bylo 49,5 % způsobeno elektrickou požární signalizací. Další 17,2 % tvoří přivolání k případu, který měl příznak požáru, v 11,4 % byly jednotky PO přivolány k nenahlášenému pálení, v 3,0 % se jednalo o zneužití jednotky PO a 18,9 % tvoří jiné důvody. Nejvíce planých poplachů bylo v Moravskoslezském kraji 1 215 (+315), nejméně v Karlovarském kraji 255 (+29).

3. Celkový počet událostí podle krajů ČR

Kraj	2017	2018	2019	Index % 19/18	Podíl z ČR v %
Hl. m. Praha	7 166	8 040	7 895	98	7,6
Středočeský	10 276	11 575	12 992	112	12,4
Jihočeský	6 724	6 620	7 503	113	7,2
Plzeňský	5 721	6 850	7 354	107	7,0
Karlovarský	3 442	3 584	3 887	108	3,7
Ústecký	6 464	7 589	8 326	110	8,0
Liberecký	3 643	4 160	4 990	120	4,8
Královéhradecký	4 997	5 743	5 775	101	5,5
Pardubický	4 958	4 956	6 064	122	5,8
Vysočina	6 815	7 210	7 807	108	7,5
Jihomoravský	8 766	9 189	9 633	105	9,2
Olomoucký	5 112	5 077	5 793	114	5,5
Zlínský	3 723	3 931	4 539	115	4,3
Moravskoslezský	10 933	10 689	11 976	112	11,5
Celkem	88 740	95 213	104 534	110	100

Poznámka: do celkového počtu nejsou zahrnuty humanitární pomoci ČR do zahraničí.

Podíl krajů v % na celkovém počtu událostí v ČR
za období leden - září 2019

4. Počet zásahů jednotlivých druhů jednotek PO

Druh jednotky PO	2017	2018	2019	Index % 19/18
Počet zásahů všech jednotek PO	128 879	139 472	149 228	107
- jednotek HZS ČR	83 958	88 811	91 553	103
- jednotek SDH obcí	37 144	42 767	48 997	115
- jednotek HZS podniků	6 595	6 992	7 990	114
- jednotek SDH podniků a ostatních	1 182	902	688	76

Poznámka:

HZS ČR - Hasičský záchranný sbor České republiky

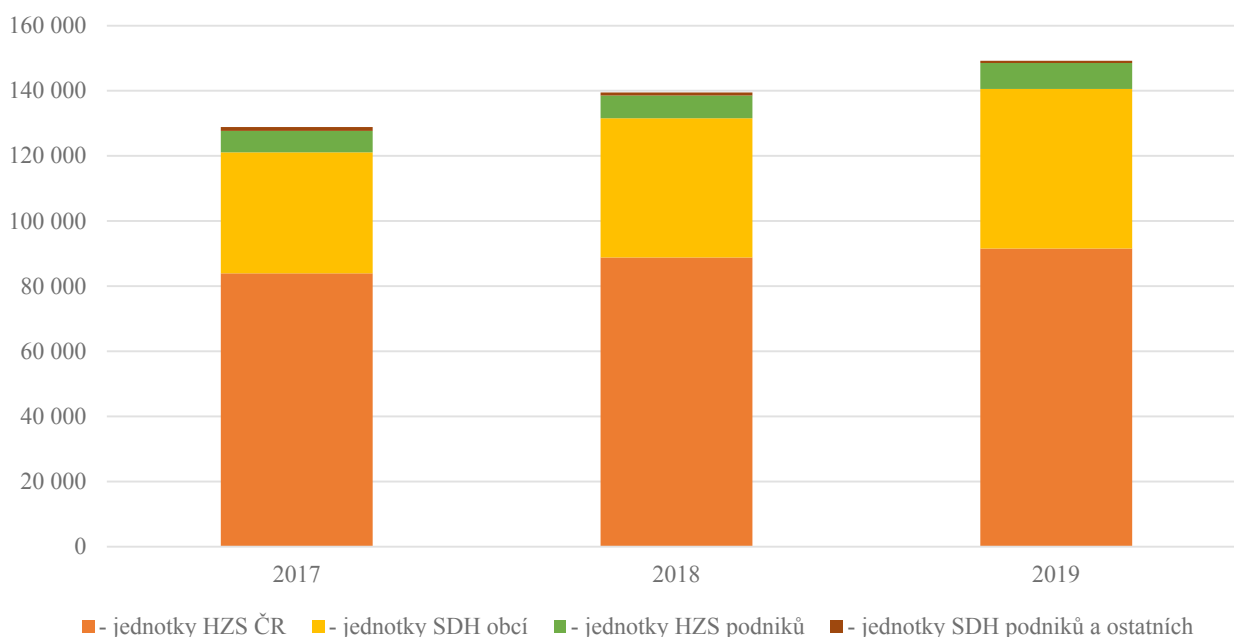
HZS podniků - hasičské záchranné sbory podniků

SDH obcí - sbory dobrovolných hasičů obcí

SDH podniků - sbory dobrovolných hasičů podniků

Zároveň s počtem událostí vzrostl letos oproti loňskému období i **počet zásahů jednotek PO**, a to o 7 %. Podíl jednotek HZS ČR na celkovém počtu zásahů představuje 61,4 % a je nižší oproti loňskému období o 2,3 %. U jednotek SDH obcí činí podíl na celkovém počtu zásahů 32,8 % a oproti loňsku vzrostl o 2,2 %. Profesionální HZS podniků se podílí na celkovém počtu zásahů 5,4 %. Jednotky SDH podniků a jiné jednotky PO se podílejí na všech zásazích jen 0,5 %.

Poměr počtu zásahů jednotlivých druhů jednotek PO
za období leden - září v letech

5. Následky na zdraví, záchrana, evakuace

Jednotky PO zachránily či evakovaly z bezprostředně ohrožených prostor, zejména při požárech, dopravních nehodách a technických pomocích, za období od 1. ledna do 30. září 2019 **56 992** (-11 389) osob. Zároveň bylo **352** (-8) hasičů zraněno, z toho **216** (+75) profesionálních a **136** (-83) dobrovolných. Dne 10. března 2019 zemřel 1 dobrovolný hasič při odstraňování spadlého stromu na komunikaci. Při zásazích se vyskytlo také **2 362** (+170) usmrcených osob a **21 213** (-617) zraněných osob.

6. Integrovaný záchranný systém - spolupráce jednotek PO u zásahů

V období od 1. ledna do 30. září 2019 bylo evidováno **99 607** (+2 836) případů součinnosti jednotek PO s dalšími složkami. Rozhodující podíl na spolupráci při zásahu u událostí s jednotkami PO má Policie ČR a také zdravotnická záchranná služba. Zbytek připadá na spolupráci místních služeb, podniků, institucí, obcí a dalších.

Podíl z celkového počtu součinností jednotek PO s dalšími složkami:

- Policie ČR: 58,8 %,
- zdravotnická záchranná služba: 24,8 %,
- obecní policie: 5,8 %.

7. Spolupráce jednotek PO u zásahů za období leden – září

Spolupracující složka	2017	2018	2019	Index % 19/18
Policie ČR	52 336	57 158	58 613	103
Zdravotnická záchranná služba	21 865	23 994	24 720	103
Armáda ČR – voj. záchr. útvary	6	3	4	133
Armáda ČR – jiné	53	45	41	91
Obecní policie	5 835	5 553	5 759	104
Hygienická služba	31	13	11	85
Báňská záchranná služba	4	11	8	73
Občanská sdružení v IZS	97	48	53	110
Pohotovostní služba el. rozvod. závodů	1 168	1 365	1 462	107
Plynárenská pohotovostní služba	1 033	1 093	1 043	95
Vodárenská pohotovostní služba	334	329	308	94
Teplárenská pohotovostní služba	23	36	24	67
Státní úřad pro jader. bezpečnost	5	4	9	225
Ostatní ústřední orgány státní správy	31	34	9	26
Firmy sdružené pod TRINS	1	3	3	100
Obecní zastupitelstvo	626	569	624	110
Ostatní územní orgány státní správy	171	153	144	94
Podniky, firmy	1 664	1 681	1 911	114
Místní služby	1 149	1 001	1 192	119
Orgány životního prostředí (ČIŽP atd.)	536	553	524	95
Správa a údržba pozemních komunikací	1 766	1 769	1 942	110
Veterinární správa	468	78	31	40
Ostatní subjekty	1 208	1 278	1 172	92

II. POŽÁRY

V období od 1. ledna do 30. září 2019 vzniklo v ČR **15 160 požárů** (s účastí i bez účasti jednotek PO). Přímé škody dosáhly částky **1,7 mld. Kč**, 88 osob bylo usmrceno a dalších **995** osob zraněno.

Počet požárů je letos oproti stejnému období loňského roku nižší o 5,9 % a škody jsou nižší o 16,1 %. Počet usmrcených osob je vyšší o 35,4 % a počet zraněných osob je vyšší o 46,5 %.

Jednotky PO uchránily před zničením hodnoty za **15,4 mld. Kč**.

Z hlediska výskytu požárů nejčastěji zasahovali hasiči ve čtvrtek (15,3 % požárů). Nejméně často zasahovali v pátek (13,6 % požárů). Podle měsíců patří největší podíl požárů s 19,3 % na duben a nejmenší s 7,6 % na září.

1. Požáry - základní ukazatele

Rok	Počet požárů	Škoda mil. Kč	U (PS)	Z
2017	13 346	3 101,1	66(36)	996
2018	16 109	1 974,9	65(43)	1 062
2019	15 160	1 656,3	88(63)	995

Poznámka:

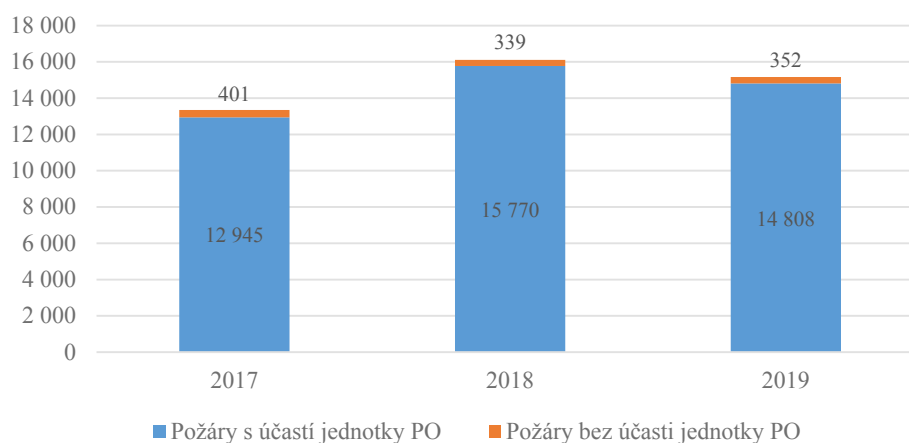
U – počet usmrcených osob, Z – počet zraněných osob, PS – přímá souvislost s požárem

Nejvíce požárů vzniklo ve Středočeském kraji 2 375 (-168). Nejméně požárů bylo ve Zlínském kraji 543 (-44). Výši škod ovlivnily velké požáry (se škodou 1 mil. Kč a vyšší), kterých vzniklo letos 298 (-31), přímé škody u nich dosáhly 68,6 % z celkových škod.

Z celkového počtu **88** usmrcených osob při požárech bylo (v přímé souvislosti):

- 4(4) děti do 15 let,
- 56(36) osob ve věku od 15 do 60 let,
- 28(23) osob ve věku nad 60 let.

Poměr počtu požárů s/bez účasti jednotek PO
za období leden - září v letech

2. Počet požárů podle nejčastějších příčin za období leden - září

Příčina/rok	2017	2018	2019	Index % 19/18
Úmyslné zapálení	847	886	821	93
Sebevražedný úmysl	18	12	16	133
Hra dětí s ohněm	135	128	113	88
Neprokázané zavinění	3 604	4 611	3 820	83
Nedbalost dospělých	3 851	4 587	4 770	104
Závady komínů	684	726	697	96
Závady topidel	83	93	67	72
Technické závady (mimo komínů a topidel)	2 794	3 231	3 055	95
Samovznícení	176	244	307	126
Výbuchy	8	3	10	333
Manipulace s hořlavými látkami	5	11	2	18
Blesky	114	100	90	90
Dopravní nehody	85	108	90	83
Ostatní mimořádné příčiny	56	52	70	135
Neobjasněno	765	1 088	976	90
V šetření	121	143	156	109
Neřešeno	x	86	100	116
CELKEM	13 346	16 109	15 160	94

3. Požáry v odvětvích hospodářství v období leden – září

Odvětví	Počet požárů	Podíl v %	Škoda tis. Kč	U	Z
Zemědělství	2 247	14,82	166 425,4	2	47
Lesnictví	1 955	12,90	36 013,1	0	29
Dobývání nerostných surovin	31	0,20	2 140,0	0	1
Zpracovatelský průmysl	558	3,68	336 763,1	0	41
Výroba, rozvod el. a plynu	152	1,00	34 821,8	0	3
Stavebnictví	88	0,58	11 299,8	1	8
Obchod, opravy zboží	102	0,67	140 791,2	0	11
Pohostinství a ubytování	279	1,84	62 559,9	4	62
Doprava	1 626	10,73	237 164,3	15	127
Pošty, telekomunikace	13	0,09	100,0	0	1
Peněžnictví a pojišťovnictví	2	0,01	52,0	0	0
Služby pod., výzkum, reality	236	1,56	39 124,3	0	42
Veřejná správa, bezpečnost	48	0,32	1 765,0	0	0
Školství	33	0,22	11 317,3	0	6
Zdravotnictví, sociální	38	0,25	6 384,7	1	4
Ostatní veřejné a osobní	3 313	21,85	71 629,9	5	37
Soukromé domácnosti	3 772	24,88	447 256,4	52	539
Jiné a nezatříděno	667	4,4	50 646,1	8	37
CELKEM	15 160	100	1 656 254,3	88	995

Oproti stejnému období loňského roku se počet požárů zvýšil jenom ve třech odvětvích: lesnictví, dobývání nerostných surovin a školství. Ve zbývajících odvětvích počet požárů poklesl.

Škody při požárech vzrostly v odvětvích lesnictví, obchod a opravy zboží, pošty a telekomunikace, služby pod., výzkum a reality, veřejná správa a bezpečnost, školství, zdravotnictví a soukromé domácnosti. Ve zbývajících odvětvích škody klesly.

4. Velké požáry se škodou 20 mil. Kč a vyšší

9. 2. – **Kotelna v objektu sklárny**, Bílina-Chudeřice, okr. Teplice.

Příčina – technická závada.

Škoda – 25 500 000 Kč.

25. 2. – **Průmyslová hala**, Praha.

Příčina – úmyslné zapálení.

Škoda – 100 000 000 Kč.

13. 3. – **Podnikatelský inkubátor**, Olomouc-Holice.

Příčina – technická závada na elektroinstalaci.

Škoda – 24 000 000 Kč.

22. 3. – **Rodinný dům**, Zápy, okr. Praha-východ.

Příčina – technická závada na elektroinstalaci.

Škoda – 22 000 000 Kč.

13. 4. – **Pension**, Písek, okr. Frýdek-Místek.

Příčina – neobjasněno.

Škoda – 20 000 000 Kč.

26. 4. – **Pila**, Mirkovice, okr. Český Krumlov.

Příčina – technické závady.

Škoda – 30 000 000 Kč.

15. 6. – **Osm autobusů**, Ostrava-Slezská Ostrava.

Příčina – v šetření.

Škoda – 26 783 400 Kč.

1 zraněný hasič.

22. 6. – **Tavící pec**, Louka u Litvínova, okr. Most.

Příčina – technická závada.

Škoda – 26 000 000 Kč.

20. 8. – **Rodinný dům**, Černošice, okr. Praha-západ.

Příčina – neprokázané zavinění.

Škoda – 20 000 000 Kč.

29. 8. – **Skladová hala**, Lovosice, okr. Litoměřice.

Příčina – v šetření.

Škoda – 34 140 000 Kč.

1 zraněná osoba. 1 zachráněná osoba.

6 zraněných hasičů.

III. OSTATNÍ ČINNOSTI jednotek PO

Nezásahová, společensky prospěšná činnost, prováděná jednotkami PO v systému organizačního řízení, kdy se nejedná o bezprostřední ohrožení, nebo jednotky PO provádějí tyto činnosti k předcházení vzniku potenciálního ohrožení (např. likvidace obtížného hmyzu, otvírání bytů a výtahů, práce ve výšce při odstraňování sněhových převisů či rampouchů). Statisticky se takové činnosti sledují výhradně u jednotek HZS ČR, SDH obcí a HZS Správy železniční a dopravní cesty (SŽDC).

Počet ostatních činností za období leden – září

Kraj/druh JPO	HZS ČR	SDH obcí	HZS SŽDC	CELKEM	Index % 19/18
Hl. m. Praha	230	375	8	613	65
Středočeský	37	191	345	573	57
Jihočeský	278	302	90	670	103
Plzeňský	30	610	173	813	101
Karlovarský	118	248	141	507	106
Ústecký	15	477	210	702	90
Liberecký	10	158	70	238	109
Královéhradecký	11	310	132	453	114
Pardubický	53	445	131	629	72
Vysočina	51	185	112	348	90
Jihomoravský	338	1 100	251	1 689	105
Olomoucký	88	259	202	549	93
Zlínský	18	261	200	479	141
Moravskoslezský	2 797	2 588	209	5 594	82
CELKEM	4 074	7 509	2 274	13 857	87

kpt. Ing. Hana Nedělníková
MV – generální ředitelství HZS ČR

e-mail: hana.nedelnikova@grh.izscr.cz